

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om temporär ändring av sjukförsäkringslagen, 7 § i semesterlagen och 3 § i semesterlagen för sjömän

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det en temporär ändring av sjukförsäkringslagen så att den försäkrade ska ha rätt till dagpenning vid smittsam sjukdom när det på ett tillförlitligt sätt har konstaterats att den försäkrade har covid-19-smitta och han eller hon på grund av detta är förhindrad att utföra sitt förvärvsarbete. I propositionen föreslås det också att ansökningstiden för dagpenning vid smittsam sjukdom ändras. Dessutom föreslås det att bestämmelsen om tid som är likställd med arbetad tid i semesterlagen och semesterlagen för sjömän ändras så att tid som är likställd med arbetad tid, utöver vad som anges i bestämmelser som utfärdats av en offentlig myndighet för att hindra spridning av en sjukdom, också ska vara sådan frånvaro från arbetet som beror på en covid-19-smitta som avses i sjukförsäkringslagen och som konstaterats av en läkare.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt och gälla till och med den 30 juni 2022.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning.....	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning.....	5
2 Nuläge och bedömning av nuläget.....	6
2.1 Beskrivning av nuläget.....	6
2.2 Bedömning av nuläget.....	8
3 Målsättning	9
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	9
4.1 De viktigaste förslagen.....	9
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	10
5 Specialmotivering	12
5.1 Sjukförsäkringslagen.....	12
5.2 Semesterlagen	15
5.3 Semesterlagen för sjömän	15
6 Remissvar	15
7 Bestämmelser på lägre nivå än lag	16
8 Ikraftträdande.....	17
9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	17
LAGFÖRSLAG	19
1. Lag om temporär ändring av sjukförsäkringslagen.....	19
2. Lag om temporär ändring av 7 § i semesterlagen	21
3. Lag om temporär ändring av 3 § i semesterlagen för sjömän	22
BILAGA	23
PARALLELLTEXTER	23
1. Lag om temporär ändring av sjukförsäkringslagen.....	23
2. Lag om temporär ändring av 7 § i semesterlagen	25
3. Lag om temporär ändring av 3 § i semesterlagen för sjömän	26
FÖRORDNINGSUTKAST	27
Statsrådets förordning om temporär ändring av statsrådets förordning om verkställighet av sjukförsäkringslagen.....	27

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Det nya coronaviruset SARS-CoV-2 som orsakar sjukdomen covid-19 är en ny sjukdomsalstrare hos människan, vilket innebär att befolkningen inte har den immunologiska motståndskraft som en tidigare smitta ger. Viruset SARS-CoV-2 smittar lätt och orsakar en del av de smittade en allvarlig sjukdomsbild som i värsta fall kan leda till döden. Världshälsoorganisationen (WHO) deklarerade den 30 januari 2020 att det nya coronaviruset är ett internationellt hot mot människors hälsa (Public Health Emergency of International Concern PHEIC) och den 11 mars 2020 att den epidemi som orsakats av viruset utgör en pandemi.

Fram till mitten av januari 2022 har 328 miljoner fall av covid-19-smitta konstaterats globalt och över 5,5 miljoner personer har avlidit av sjukdomen. I oktober—november 2021 började antalet sjukdomsfall åter öka globalt, men det epidemiologiska läget varierar mellan olika länder och regioner och det kan förändras snabbt.¹

Fram till mitten av januari 2022 har det i Finland konstaterats sammanlagt mer än 426 800 fall av covid-19-smitta och cirka 1720 personer har avlidit av sjukdomen.^{2 3} Under slutet av hösten 2021 har epidemiläget i Finland försämrats avsevärt: antalet nya smittfall, andelen positiva test och belastningen på sjukvården har ökat. Smittan sprids särskilt bland unga och unga vuxna. Av Finlands befolkning över 12 år hade 86,3 procent fått den första vaccindosen, 82,9 procent hade fått den andra dosen och 41,4 procent hade fått den tredje dosen. Vaccinationstäckningen är högst i de äldsta åldersgrupperna.⁴

Trots vaccinering cirkulerar viruset fortfarande bland befolkningen, vilket möjliggör en naturlig mutering av viruset. Under pandemin har man upptäckt tusentals olika muterade virusstammar. Som oroväckande definieras de mutationer som eventuellt smittar lättare än tidigare eller orsakar allvarligare sjukdomsbilder än tidigare eller kringgår det skydd som de tillgängliga vaccinererna ger (så kallad Variant of Concern, VOC)⁵. Av de oroväckande virusvarianterna har den så kallade omikronvarianten snabbt blivit dominerande inom EU-området. Världshälsoorganisationen (WHO) och Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar

¹ WHO Coronavirus (COVID-19) Dashboard. Finns på adressen: <https://gap.ecdc.europa.eu/public/extensions/COVID-19/COVID-19.html#global-overview-tab>. Hämtad den 21 januari 2022.

² Institutet för hälsa och välfärd. Coronakarta. Finns på adressen: <https://www.thl.fi/episeuranta/tautita-paukset/coronakarta.html>.

³ Institutet för hälsa och välfärd. Hybridstrategins uppföljningsrapporter. Lägesrapport 21.1.2022. Finns på adressen: <https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/aktuellt/aktuellt-om-coronaviruset-covid-19/lagesoversikt-om-coronaviruset/uppfoljning-av-coronaviruslaget>. Hämtad den 21 januari 2022.

⁴ Institutet för hälsa och välfärd. Uppföljning av coronavaccinationerna. Finns på adressen: https://www.thl.fi/episeuranta/rokotukset/coronavaccination_uppfoljning.html. Hämtad den 21 januari 2022.

⁵ WHO. Tracking SARS-CoV-2 variants <https://www.who.int/en/activities/tracking-SARS-CoV-2-variants/>. Hämtad den 20 januari 2022.

(ECDC) rapporterade första gången om varianten den 26 november 2021^{6,7}. Omikronvarianten ansågs vara oroväckande, eftersom den har fler mutationer än de tidigare virusstammarna och verkade sprida sig snabbare. Enligt aktuella forskningsrön och erfarenheter sprider sig omikron lättare än tidigare virusmutationer, den kan delvis kringgå det skydd som coronavaccin och en tidigare SARS-CoV-2-virusinfektion ger, men till sin kliniska bild och allvarlighetsgrad är sjukdomen oftast lindrigare än den covid-19-sjukdom som orsakas av tidigare varianter. På basis av laboratorieundersökningar och bland annat en registerbaserad analys som utförts i Storbritannien har det visat sig att omikronvarianten kan orsaka lindrig sjukdom också hos personer som fått två vaccindoser. En tredje vaccindos verkar minska smittrisen, men det behövs fortfarande mer informationen om detta. ECDC följer aktivt situationen i hela EU bland annat i sina veckorapporter.⁸

Hybridstrategin för hantering av coronakrisen reviderades i september 2021. Den uppdaterade handlingsplanen för hybridstrategin togs i bruk den 15 november 2021 i enlighet med regeringens riktlinjer. Epidemin bekämpas i första hand genom lokala och regionala riktade åtgärder som baserar sig på lagen om smittsamma sjukdomar. Syftet med den uppdaterade hybridstrategin är att öppna samhället och främja öppenhet samt att stödja eftervården efter epidemin, förutsättningarna för ekonomisk tillväxt och återuppbyggnaden. Målet är också att undvika allvarliga sociala och ekonomiska konsekvenser, att trygga hälso- och sjukvårdens kapacitet samt att skydda riskgrupper och de mest utsatta.

Social- och hälsovårdsministeriet uppdaterade senast den 10 december 2021 strategin för coronavirustestning i en situation där största delen av de coronavirusinfektioner som konstaterats i Finland hade orsakats av deltavarianten. Efter detta har epidemiläget förändrats avsevärt i och med att omikronvarianten mycket snabbt har spridit sig i Finland. Den snabba ökningen av antalet fall har på många ställen lett till överbelastning av i synnerhet coronatestningen och smittspårningen. Överbelastningen av testningen har sannolikt lett till att en större del av smittfallen inte har upptäckts eller registrerats.⁹

⁶ WHO. 26.11.2021. Classification of Omicron (B.1.1.529): SARS-CoV-2 Variant of Concern. Finns på adressen: [https://www.who.int/news/item/26-11-2021-classification-of-omicron-\(b.1.1.529\)-sars-cov-2-variant-of-concern](https://www.who.int/news/item/26-11-2021-classification-of-omicron-(b.1.1.529)-sars-cov-2-variant-of-concern).

⁷ ECDC. Threat Assessment Brief: Implications of the emergence and spread of the SARS-CoV-2 B.1.1.529 variant of concern (Omicron) for the EU/EEA. 26.11.2021. Finns på adressen: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/threat-assessment-brief-emergence-sars-cov-2-variant-b.1.1.529>

⁸ ECDC. Weekly Epidemiological Update: Omicron variant of concern (VOC). <https://www.ecdc.europa.eu/en/news-events/weekly-epidemiological-update-omicron-variant-concern-voc-week-2-data-13-january-2022>. Hämtad den 21 januari 2022.

⁹ Institutet för hälsa och välfärd. Uppföljning av hybridstrategin för covid-19-epidemin – lägesrapport 12.1.2022. Finns på adressen: <https://thl.fi/documents/533976/5918974/Uppf%C3%B6ljning+av+hybridstrategin+f%C3%B6r+covid-19-epidemin++l%C3%A4gesrapport+12.1.2022.pdf/258b6bfa-9af8-8b65-054e-3316eebe7669?t=1643025465524>.

Institutet för hälsa och välfärd (THL) har med stöd av 7 § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) den 13 januari 2022 utfärdat en anvisning om coronatest och undvikande av kontakter i områden där testningen och spårningen är överbelastade.¹⁰ Enligt anvisningen är syftet med rekommendationen att ge befolkningen anvisningar som syftar till att förhindra att coronavirusinfektioner sprids i en epidemisituation som snabbt förändras och där viruset sprids endemiskt, och den nationella test- och spårningsstrategin som grundar sig på omfattande testning inte längre till alla delar kan följas i området. Om det meddelas närmare anvisningar i kommunen eller området, ska personen följa anvisningarna.

Enligt anvisningen behöver man inte kontakta hälso- och sjukvården eller söka sig till ett test om symtomen är lindriga. Det rekommenderas dock att man frivilligt undviker kontakter med andra än personer som bor i samma hushåll i minst fem dygn. Om man vill kan man göra ett hemtest, men även om testet är positivt behöver det inte, med tanke på behandlingen av sjukdomen, kontrolleras med ett test som görs inom hälso- och sjukvården. Enligt Institutet för hälsa och välfärds anvisningar är det skäl att söka sig till coronavirustest inom hälso- och sjukvården om man har symtom som tyder på coronavirusinfektion och dessutom har blivit rekommenderad att gå på test av en professionell inom hälso- och sjukvården eller om man arbetar inom social- och hälsovården i klient- och patientarbete eller om man arbetar med vilken uppgift som helst inom omsorgs- eller handikappservicen som ger vård dygnet runt eller om man hör till riskgruppen för en allvarlig coronavirussjukdom eller är gravid.

Om medborgarna följer de rekommendationer om testning som Institutet för hälsa och välfärd har gett i sin anvisning, minskar detta belastningen särskilt på primärvården, när medborgarna inte söker sig till den offentliga hälso- och sjukvården för testning om det inte finns något särskilt behov av det. Förekomsten av en icke konstaterad covid-19-sjukdom minskar å andra sidan de myndighetsbeslut som ska meddelas, det vill säga försättandet i karantän och isolering i enlighet med den gällande lagen om smittsamma sjukdomar och därigenom möjligheten till dagpenningsförmån vid smittsam sjukdom.

Vid hanteringen av epidemin är det viktigt att en covid-19-positiv person undviker nära kontakter med andra människor för att minska risken för spridning av smitta. Avsikten med dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar är att kompensera inkomstbortfall till följd av sjukdom eller exponering och den fungerar som ett incitament att iakttä isolering eller karantän.

1.2 Beredning

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet. Under beredningen av propositionen har följande instanser hörts: Finlands näringsliv rf, Kommun- och välfärdsområdesarbetsgivarna KT, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Akava ry, STTK rf, Finlands Kommunförbund, Folkpensionsanstalten, Institutet för hälsa och välfärd, Hyvinvointiala HALI ry, Suomen Lääkäriliitto—Finlands Läkarförbund ry, Läkarföretagen rf, Företagarna i Finland rf och SOSTE Finlands social och hälsa rf. Dessutom har arbets- och näringsministeriet deltagit i beredningen av propositionen i fråga om de ändringar som gäller semester.

¹⁰ Institutet för hälsa och välfärd: Coronatest och undvikande av kontakter i områden där testningen och spårningen är överbelastade den 13 januari 2022. <https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/aktuellt/aktuellt-om-coronaviruset-covid-19/symtom-och-behandling-coronaviruset-coronatest-och-undvikande-av-kontakter-i-omraden-dar-testningen-och-sparningen-ar-overbelastade>. Hämtad den 21 januari 2022.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Beskrivning av nuläget

Bestämmelser om frånvaro från arbete och om förordnande av karantän och isolering finns i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016). Om spridningen av en allmänfarlig smittsam sjukdom inte kan förhindras med hjälp av andra åtgärder, kan den läkare i tjänsteförhållande som i kommunen eller i samkommunen för sjukvårdsdistriktet ansvarar för smittsamma sjukdomar enligt 57 § i den lagen fatta beslut om att den som insjuknat eller med fog misstänks ha insjuknat ska vara borta från sitt arbete, från småbarnspedagogik eller från sin läroanstalt under sammanlagt högst två månader utan avbrott. Beslutet om att en person ska vara borta från sitt arbete, småbarnspedagogik eller läroanstalten ska upphävas genast när personen inte längre är smittfarlig.

Om det finns en uppenbar risk för att en allmänfarlig smittsam sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig smittsam sjukdom ska spridas och sjukdomsspridningen inte kan förhindras på något annat sätt, kan den läkare i tjänsteförhållande som i kommunen ansvarar för smittsamma sjukdomar eller den läkare i tjänsteförhållande som i samkommunen för sjukvårdsdistriktet ansvarar för smittsamma sjukdomar enligt 60 § besluta att en person ska hållas i karantän i högst en månad. Beslut om karantän kan meddelas den som med fog misstänks ha utsatts för en allmänfarlig smittsam sjukdom och beslutet kan också fattas oberoende av personens vilja. Enligt 62 § kan den läkare i tjänsteförhållande som i kommunen eller i samkommunen för sjukvårdsdistriktet ansvarar för smittsamma sjukdomar fatta beslut om att förlänga tiden i karantän eller häva karantänen.

Bestämmelser om isolering finns i 63 §. Enligt den kan den läkare i tjänsteförhållande som i kommunen eller i samkommunen för sjukvårdsdistriktet ansvarar för smittsamma sjukdomar besluta att den som insjuknat eller med fog misstänks ha insjuknat i en allmänfarlig smittsam sjukdom eller i en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig smittsam sjukdom ska hållas isolerad i högst två månader, om risken för att sjukdomen ska spridas är uppenbar och sjukdomsspridning inte kan förhindras med hjälp av andra åtgärder. Beslutet kan också fattas oberoende av personens vilja. Enligt 66 § kan den läkare i tjänsteförhållande som i kommunen eller i samkommunen för sjukvårdsdistriktet ansvarar för smittsamma sjukdomar fatta beslut om att förlänga tiden i isolering eller häva isoleringen.

I 70 § i lagen om smittsamma sjukdomar föreskrivs det om brådskande beslut om restriktioner. Även någon annan än en läkare inom den offentliga hälso- och sjukvården kan i brådskande fall besluta att en person ska hållas i karantän eller hållas isolerad under högst tre dagar, om det är nödvändigt för att förhindra att en smittsam sjukdom sprids och om han eller hon efter att ha undersökt personen kan konstatera att det föreligger förutsättningar för ett beslut. Beslutet ska dock så snart omständigheterna tillåter det föreläggas den läkare i tjänsteförhållande för fastställelse som i kommunen eller i samkommunen för sjukvårdsdistriktet ansvarar för smittsamma sjukdomar.

Enligt 82 § i lagen om smittsamma sjukdomar har den som för att förhindra spridningen av en smittsam sjukdom har meddelats ett beslut att bli borta från sitt förvärvsarbete eller ett beslut om att han eller hon ska hållas isolerad eller i karantän rätt till dagpenning som ersättning för förlorad inkomst. Samma rätt har vårdnadshavare till ett barn under 16 år, om barnet av denna orsak har förordnats att hållas hemma och vårdnadshavaren av denna orsak är förhindrad att arbeta.

Bestämmelser om hur dagpenningen bestäms vid smittsam sjukdom finns i sjukförsäkringslagen (1224/2004). Enligt 8 kap. 1 a § betalas dagpenning vid smittsam sjukdom som ersättning för inkomstbortfall till försäkrade som har förordnats att bli borta från sitt förvärvsarbete eller hållas isolerade eller i karantän för att förhindra spridningen av en smittsam sjukdom. Dagpenning vid smittsam sjukdom betalas också till vårdnadshavare när ett barn under 16 år av de skäl som anges ovan förordnats att hållas hemma och vårdnadshavaren på grund av det är förhindrad att utföra sitt förvärvsarbete.

Enligt 11 kap. 15 § i sjukförsäkringslagen bestäms dagpenningen vid smittsam sjukdom på basis av den lön som den försäkrade skulle ha fått i sitt anställnings- eller tjänsteförhållande om inte han eller hon med stöd av lagen om smittsamma sjukdomar hade förordnats att bli borta från sitt förvärvsarbete eller hållas isolerad eller i karantän. Beloppet av dagpenningen är en tjugofemtedel av månadsinkomsten. Om det inte läggs fram tillförlitliga uppgifter om beloppet av inkomstbortfallet, bestäms dagpenningen vid smittsam sjukdom på basis av den lön som den försäkrade fick omedelbart innan han eller hon förordnades att bli borta från sitt förvärvsarbete. Företagares dagpenning vid smittsam sjukdom är en trehundradel av den årsarbetsinkomst som fastställts enligt lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare och som gällde när förmånen började. Till försäkrade som under den tid de har förordnats att bli borta från sitt arbete utför annat arbete betalas dagpenning vid smittsam sjukdom endast till ett belopp som motsvarar inkomstbortfallet. Det finns ingen självrisktid för dagpenning vid smittsam sjukdom, utan den betalas under hela inkomstbortfallet.

Enligt 15 kap. 4 § ska dagpenning vid smittsam sjukdom sökas inom två månader från den dag från och med vilken sökanden önskar få förmånen. En ersättning eller förmån kan enligt 7 § beviljas helt eller delvis trots att ansökan inte har gjorts inom den tid som anges ovan, om det skulle vara oskäligt att ersättningen eller förmånen förvägras på grund av förseningen.

I statsrådets förordning om verkställighet av sjukförsäkringslagen (1335/2004) föreskrivs det om den utredning som ska företas vid ansökan om dagpenningsförmåner. Enligt 2 kap. 1 § i förordningen ska sökanden vid ansökan om dagpenning vid smittsam sjukdom enligt 82 § i lagen om smittsamma sjukdomar framlägga en tillförlitlig utredning om inkomstbortfall och dess storlek, samt ett beslut om frånvaro från arbete, karantän eller isolering som fattats av den läkare i tjänsteförhållande som i kommunen eller samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt ansvarar för smittsamma sjukdomar eller ett beslut om karantän eller isolering utfärdat av social- och hälsovårdsministeriet, regionförvaltningsverket eller det organ som ansvarar för bekämpandet av smittsamma sjukdomar i kommunen.

Sjukdagpenning betalas som ersättning för inkomstbortfall vid arbetsoförmåga. En försäkrad har enligt 8 kap. 4 § i sjukförsäkringslagen rätt till sjukdagpenning för den tid han eller hon är förhindrad att utföra sitt arbete på grund av arbetsoförmåga till följd av sjukdom. Med arbetsoförmåga avses ett sådant av sjukdom framkallat tillstånd under vilket den försäkrade, medan sjukdomen varar, är oförmögen att utföra sitt vanliga arbete eller därmed nära jämförbart arbete. Sjukdagpenningen bestäms utifrån den försäkrades årsinkomst enligt sjukförsäkringslagen, och ersättningsgraden är maximalt 70 procent av den inkomst som ligger till grund för dagpenningen. Sjukdagpenningen omfattar en självrisktid på nio dagar från det att arbetsoförmågan inträdde.

Dagpenningsförmåner enligt sjukförsäkringslagen finansieras via arbetsinkomstförsäkringen enligt sjukförsäkringslagen. Arbetsinkomstförsäkringen finansieras med statens andel, arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och den försäkrades dagpenningspremie. Staten finansierar den andel av utgifterna för dagpenningsförmånens minimibelopp som överstiger beloppet av den försäkrades dagpenningsförmån som beräknas på basis av årsinkomsten. Dessutom finansierar

staten fem procent av de dagpenningförmåner som annars ska finansieras via försäkringen. Dagpenningen vid smittsam sjukdom betalas alltid på basis av inkomsterna och inte till minimibelopp, så statens finansieringsandel av den är fem procent.

Enligt 2 kap. 11 § i arbetsavtalslagen har en arbetstagare som på grund av sjukdom eller olycksfall är förhindrad att utföra sitt arbete rätt till lön för sjukdomstid. Om anställningsförhållandet har varat minst en månad, har arbetstagaren rätt att under den tid hindret varar få sin fulla lön till utgången av den nionde vardagen efter den dag han eller hon insjuknade, dock högst till dess arbetstagarens rätt att få dagpenning enligt sjukförsäkringslagen börjar. I flera kollektivavtal har det avtalats om längre sjukfrånvaro med lön än i arbetsavtalslagen.

I 7 § 2 mom. i semesterlagen (162/2005) föreskrivs om tid som är likställd med arbetad tid. Enligt 4 punkten i momentet är tid som är likställd med arbetad tid frånvaro från arbetet på grund av bestämmelser som utfärdats av en myndighet för att hindra spridning av en sjukdom. Motsvarande bestämmelse ingår i 3 § i semesterlagen för sjömän (433/1984). Således förlorar en arbetstagare som har förordnats till karantän eller isolering inte sin rätt till semester för sådan frånvarotid.

2.2 Bedömning av nuläget

Dagpenning vid smittsam sjukdom är en förmån som ersätter inkomstbortfall till fullt belopp och är avsedd för en situation där en person på grund av ett föreläggande om att bli borta från arbetet eller ett föreläggande om karantän eller isolering enligt lagen om smittsamma sjukdomar är förhindrad att utföra sitt arbete. En förutsättning för att dagpenning vid smittsam sjukdom ska beviljas är att det i enlighet med lagen om smittsamma sjukdomar har bestämts att personen ska hållas i karantän eller isoleras genom ett beslut av den läkare i tjänsteförhållande som i kommunen eller i samkommunen för sjukvårdsdistriktet ansvarar för smittsamma sjukdomar. Vid ansökan om förmån ska personen således visa upp ett beslut om karantän eller isolering som fattats av nämnda aktörer, och till exempel ett intyg utfärdat av en allmänläkare räcker inte till. Syftet med full ersättning för inkomstbortfall är att uppmuntra till iakttagande av karantän och isolering och att undanröja det ekonomiska incentivet att bryta mot dessa beslut och på så sätt eventuellt främja smittspridning. Dagpenning vid smittsam sjukdom beviljas för tiden för frånvaro från arbetet, karantän eller isolering oberoende av om personen är arbetsför eller inte.

När antalet smittade och exponerade är stort har utmaningen blivit att alla som har smittats eller utsatts för smitta i praktiken inte utan dröjsmål kan försättas i karantän eller isoleras. Dessutom kan de som fått besked om karantän eller isolering till exempel per telefon eller via ett meddelande bli tvungna att vänta flera veckor på ett officiellt beslut och till och med längre än de två månader som krävs för ansökan om dagpenningförmån vid smittsam sjukdom. Utöver dröjsmål med beslut om karantän och isolering har det också förekommit dröjsmål vid konstaterandet av covid-19-sjukdom genom testning eller varit omöjligt att få en testningstid, eftersom testningen i vissa delar av Finland har blivit överbelastad bland annat på grund av det snabbt ökade antalet smittade. Med tanke på servicesystemet och i synnerhet verksamheten inom primärvården är det å andra sidan inte ändamålsenligt att söka sig till test vid en sjukdom utan symptom eller med mycket lindriga symptom endast för att få dagpenningförmån vid smittsam sjukdom, om man kan återhämta sig från en eventuell smitta eller en sjukdom med lindriga symptom och låta bli att smitta andra genom att självmant stanna hemma utan myndighetsbeslut. Alla ovannämnda omständigheter fördröjer erhållandet av ett föreläggande om karantän eller isolering och således också erhållandet av dagpenning vid smittsam sjukdom eller hindrar dem helt och hållet. Dröjsmål eller hinder vid ansökan om dagpenning vid smittsam sjukdom kan medföra ekonomiska utmaningar och utmaningar för försörjningen både för den som uteblir från arbetet och för arbetsgivaren.

Också arbetstagarens skyldighet och rätt att utebli från arbetet förblir oklar, om arbetstagaren inte har fått ett myndighetsbeslut om karantän eller isolering. Det bör dock noteras att om arbetstagaren är sjuk och därför oförmögen att utföra sitt arbete, har han eller hon rätt att utebli från arbetet och arbetsgivaren har en lagstadgad skyldighet att betala lön för nio sjukdagar. Den problematiska situationen gäller således i synnerhet sådana situationer där arbetstagaren trots konstaterad smitta är symptomfri eller har mycket lindriga symptom och sannolikt är arbetsför. Om arbetstagarens korta, några dagar långa frånvaro från arbetet dessutom är avlönad sjukfrånvaro, kompenseras inte arbetsgivaren till denna del för kostnaderna. Däremot betalas dagpenning vid smittsam sjukdom enligt gällande bestämmelser till arbetsgivaren under tiden för avlönad frånvaro på grund av karantän eller isolering.

Om en smittskyddsläkare har beslutat att en arbetstagare ska hållas i karantän eller isoleras, betraktas frånvarotid från arbetet med stöd av semesterlagen och semesterlagen för sjömän som tid som är likställd med arbetad tid för vilken semester intjänas. Eftersom sjukdomslaget har lett till att arbetstagarna inte nödvändigtvis har möjlighet att få ett myndighetsföreläggande om isolering, intjänas semester inte för arbetstagaren under den tid då han eller hon inte kan arbeta på grund av den smittrisk som han eller hon orsakar.

3 Målsättning

Syftet med propositionen är att förbättra utkomstskyddet särskilt för de personer som inte har förordnats till isolering enligt lagen om smittsamma sjukdomar, men som utan lön uteblir från sitt förvärvsarbete på grund av covid-19-smitta. Samtidigt är syftet att uppmuntra dem som blivit smittade att bli borta från sitt förvärvsarbete när det finns risk för att andra arbetstagare blir smittade när de kommer in till arbetsplatsen. Målet är också att ersätta arbetsgivaren för de kostnader som arbetstagarens frånvaro från arbetet medför i de situationer där arbetsgivaren betalar lön för tiden för frånvaro.

Syftet med ändringarna av semesterlagen och semesterlagen för sjömän är att trygga semester-rätten för arbetstagare som är frånvarande från arbetet på grund av covid-19-smitta på motsvarande sätt som intjänandet av semester under frånvaro som beror på karantän eller isolering som förelagts av en myndighet tryggas i gällande lag.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

I denna proposition föreslås det att det till 8 kap. 1 a § i sjukförsäkringslagen fogas en bestämmelse enligt vilken den försäkrade har rätt till dagpenning vid smittsam sjukdom när den försäkrade på ett tillförlitligt sätt har konstaterats ha covid-19-smitta och det på grund av smittrisen inte rekommenderas att han eller hon deltar i förvärvsarbetet. Samma rätt gäller vårdnadshavare till ett barn under 16 år som på ett tillförlitligt sätt har konstaterats ha covid-19-smitta och det på grund av risken för smittspridning inte är tillrådligt att barnet deltar i småbarnspedagogik eller går till sin läroanstalt och vårdnadshavaren därför är förhindrad att utföra sitt förvärvsarbete. Tillämpningen av den föreslagna bestämmelsen förutsätter således inte ett beslut om frånvaro från arbete, småbarnspedagogik och läroanstalt eller om karantän eller isolering med stöd av lagen om smittsamma sjukdomar. De gällande bestämmelserna om rätten till dagpenning vid smittsam sjukdom i situationer enligt lagen om smittsamma sjukdomar förblir oförändrade. Avsikten är inte heller att ändra lagen om smittsamma sjukdomar.

Det föreslås att 11 kap. 15 § i sjukförsäkringslagen om dagpenning vid smittsam sjukdom ändras så att den dagpenning vid smittsam sjukdom som beviljas med stöd av den föreslagna nya bestämmelsen bestäms på samma sätt som den förmån som beviljas under tiden för karantän eller isolering enligt lagen om smittsamma sjukdomar.

Det föreslås att den retroaktiva ansökningstiden för dagpenning vid smittsam sjukdom enligt 15 kap. 4 § 1 mom. 1 punkten i sjukförsäkringslagen förlängs från nuvarande två månader till sex månader.

De föreslagna bestämmelserna är inte avsedda att vara permanent lagstiftning, utan avsikten är att trygga de försäkrades försörjning och möjliggöra ersättning av de kostnader som arbetsgivarna orsakas under covid-19-epidemin. De föreslagna bestämmelserna ska vara i kraft temporärt fram till den 30 juni 2022, liksom de övriga temporära ändringar som gjorts i sjukförsäkringslagen på grund av covid-19-epidemin.

Det föreslås att semesterlagen och semesterlagen för sjömän ändras temporärt så att också sådan frånvaro där arbetstagaren har fått covid-19 smitta och på grund av den smittrisk som detta medför är förhindrad att arbeta, även om han eller hon annars skulle vara arbetsför, betraktas som tid som är likställd med arbetad tid. Utan den föreslagna ändringen kan frånvaro i vissa fall leda till att semesterrätten minskar.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

Konsekvenser för den offentliga ekonomin

Användningen av dagpenning vid smittsam sjukdom har ökat i snabb takt den senaste tiden. År 2021 betalades det ut sammanlagt drygt 115 miljoner euro i dagpenning vid smittsam sjukdom till cirka 127 000 mottagare. Dagpenningen vid smittsam sjukdom syns i statistiken med i genomsnitt cirka 2—3 månaders fördröjning från tidpunkten för smittan. Detta beror på att förmånen söks först i efterhand (ansökningstiden är två månader retroaktivt) och även behandlingen av ansökningarna tar tid.

År 2021 fick i genomsnitt 10 000 personer dagpenning vid smittsam sjukdom per månad, av vilka cirka 20 procent fick dagpenning på grund av coronasmitta och cirka 80 procent på grund av exponering. Antalet konstaterade smittade per vecka uppskattas för närvarande vara cirka 15 gånger större än i fjol.

Det är svårt att bedöma konsekvenserna av förslaget, men till följd av förslaget beräknas antalet mottagare av dagpenning öka i huvudsak under sjukdomstoppar så att antalet mottagare ökar med sammanlagt cirka 37 000. Vid bedömningen har man beaktat den beräknade längden på frånvaron från arbetet (fem dagar), den beräknade längden på sjukdomstoppar (cirka en månad) och möjligheten för vårdnadshavare till insjuknade barn under 16 år att få dagpenning vid smittsam sjukdom. Utifrån dessa antaganden är kostnadsökningen i fråga om dagpenning vid smittsam sjukdom cirka 20 miljoner euro, varav statens andel är 1,0 miljoner euro. I övrigt finansieras kostnadsökningen med arbetsgivarnas, löntagarnas och företagarnas försäkringsavgifter.

Förslaget ökar också Folkpensionsanstaltens omkostnader med cirka 0,5 miljoner euro.

Förslaget uppskattas dessutom öka kostnaderna för företagshälsovård med sammanlagt cirka 1,4 miljoner euro. Som ersättningar för företagshälsovård ersätts som sjukvård 50 procent av de

godkända kostnaderna för företagshälsovård till den del ersättningarnas kalkylerade maximibelopp per arbetsgivare inte överskrider. Det beräknas att i genomsnitt 67 procent av arbetsgivarna kommer att överskrida maximibeloppen, vilket innebär att varje arbetsgivare ska stå för merkostnaderna för företagshälsovården till fullt belopp. Till övriga delar är ersättningen för företagshälsovård 50 procent av de godkända kostnaderna, varvid ersättningen för företagshälsovård beräknas uppgå till cirka 0,2 miljoner euro. Merkostnaderna för ersättningarna för företagshälsovård finansieras med arbetsgivarnas, löntagarnas och företagarnas försäkringsavgifter. Allt som allt är arbetsgivarnas andel av kostnaderna på 1,4 miljoner euro för besök inom företagshälsovården cirka 1,3 miljoner euro och löntagarnas andel cirka 0,1 miljon euro. Staten deltar inte i finansieringen av kostnaderna för företagshälsovård.

Konsekvenser för medborgarna

Testningen för konstaterande av covid-19-smitta är så överbelastad i vissa delar av Finland att det förekommer dröjsmål i möjligheterna att få en testningstid. I vissa kommuner har man också gett anvisningar om att endast testa vissa grupper, till exempel så att endast personer med symptom, personer som hör till riskgrupper och yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården testas. Det förekommer också dröjsmål vid smittspårningen eller så har spårningen delvis upphört helt och hållet. Av denna anledning och på grund av belastningen på de läkare som i kommunen eller i samkommunen för sjukvårdsdistriktet ansvarar för smittsamma sjukdomar har också meddelandet av beslut om karantän och isolering fördröjts. Vissa kommuner har på grund av smittläget avstått från att meddela beslut om karantän och delvis också om isolering.

Syftet med propositionen är att uppmuntra de försäkrade att bli borta från sitt förvärvsarbete även om de inte har förordnats till isolering i enlighet med lagen om smittsamma sjukdomar. Genom propositionen förbättras ställningen för de försäkrade som på grund av covid-19-smitta självmant uteblir från sitt förvärvsarbete utan lön och således inte har rätt till dagpenning vid smittsam sjukdom i enlighet med villkoren i gällande lagstiftning. Genom propositionen förbättras också försörjningen för de vårdnadshavare som uteblir från arbetet på grund av att barnet har covid-19-smitta. Propositionen påverkar inte den ekonomiska ställningen för dem som är frånvarande från sitt arbete med lön. Beslut enligt lagen om smittsamma sjukdomar om frånvaro från arbetet, småbarnspedagogik eller en läroanstalt samt bestämmelser om karantän och isolering ska fortfarande fattas med stöd av lagen om smittsamma sjukdomar, men propositionen minskar den regionala ojämlikheten mellan de försäkrade med tanke på erhållandet av dagpenning i de situationer där beslut enligt lagen om smittsamma sjukdomar inte har fattats på grund av belastningen på hälso- och sjukvården.

Dagpenningen vid smittsam sjukdom enligt propositionen gäller inte personer som exponerats för smitta. Med stöd av ett karantänbeslut enligt lagen om smittsamma sjukdomar ska de dock fortfarande ha rätt till dagpenning vid smittsam sjukdom.

Eftersom det enligt propositionen ska räcka med ett läkarintyg i stället för ett beslut av smittskyddsläkaren för att ansöka om dagpenning vid smittsam sjukdom, utvidgar det de försäkrades möjligheter att anlita hälso- och sjukvårdstjänster för att få rätt till förmån på basis av covid-19-smitta. Propositionen förbättrar jämlikheten mellan människor så att de försäkrade oberoende av boningsort har bättre förutsättningar att få de utredningar som krävs för beviljande av dagpenning vid smittsam sjukdom inom skälig tid från det att smittan konstaterades.

Syftet med de ändringar som föreslås i bestämmelserna om semester är att arbetstagaren inte ska orsakas förlust av rätten till semester på grund av att han eller hon inte har möjlighet att få ett av en smittskyddsläkare utfärdat föreläggande om isolering eller karantän som grund för sin

frånvaro, utan frånvaron baserar sig på en läkares bedömning på det sätt som avses i 8 kap. 1 a § 4 punkten i sjukförsäkringslagen.

Konsekvenser för arbetsgivarna

I och med propositionen kommer en större del av de arbetstagare som fått covid-19-smitta att omfattas av dagpenning vid smittsam sjukdom. Om arbetsgivaren betalar lön för tiden för arbetstagarens frånvaro, betalas dagpenning vid smittsam sjukdom till arbetsgivaren, vilket minskar den ekonomiska belastningen för arbetsgivaren.

Till den del företagshälsovård i enlighet med förslaget anlitas vid konstaterandet av covid-19-smitta och bedömningen av behovet av frånvaro från arbetet kan arbetsgivarens kostnader för företagshälsovård öka. Om kostnaderna under räkenskapsperioden överstiger det kalkylerade maximibeloppet, ska arbetsgivaren betala resten av kostnaderna.

Konsekvenser för hälso- och sjukvården

I nuläget förutsätter erhållandet av dagpenning vid smittsam sjukdom ett myndighetsbeslut om isolering. Propositionen kan öka utträttandet av ärenden inom den privata hälso- och sjukvården (inklusive företagshälsovården) och till denna del minska trycket på den offentliga hälso- och sjukvården. Läkartjänster som behövs för att få dagpenning vid smittsam sjukdom kan för arbetstagarnas del i större utsträckning riktas till företagshälsovården, som i huvudsak produceras av privata tjänsteproducenter. De försäkrade som inte omfattas av företagshälsovården eller för vilka företagshälsovården inte täcker nämnda tjänster, eller som inte anlitar privata hälso- och sjukvårdstjänster på egen bekostnad, ska dock även i fortsättningen anlita den offentliga hälso- och sjukvårdens tjänster för testning och läkarbesök. Det bör dock noteras att den föreslagna bestämmelsen, till skillnad från den gällande bestämmelsen om dagpenning vid smittsam sjukdom, inte förutsätter en arbetsinsats av smittskyddsläkaren. Detta minskar smittskyddsläkarnas arbete så att de i fortsättningen kan meddela beslut om karantän eller isolering endast i sådana fall där det anses ändamålsenligt.

Konsekvenser för myndigheterna

De föreslagna ändringarna kommer att öka antalet ansökningar om dagpenning vid smittsam sjukdom vid Folkpensionsanstalten. Dessutom kan den föreslagna retroaktiva tillämpningen av lagen från och med den 1 januari 2022 i någon mån öka antalet ansökningar. Antalet ansökningar om dagpenning vid smittsam sjukdom kan i vilket fall som helst förväntas öka när smittfallen ökar.

5 Specialmotivering

5.1 Sjukförsäkringslagen

8 kap. Sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning

1 a §. Dagpenning vid smittsam sjukdom. I paragrafen anges det hur dagpenningen vid smittsam sjukdom bestäms. Det föreslås att det till paragrafen temporärt fogas ett nytt 4 mom., med stöd av vilket dagpenning vid smittsam sjukdom kan betalas även i andra situationer än de som anges i 1 mom. och trots de förutsättningar som anges i 1 mom. Enligt momentet betalas dagpenning vid smittsam sjukdom som ersättning för inkomstbortfall när den försäkrade på ett tillförlitligt sätt har konstaterats ha covid-19-smitta och det på grund av risken för smittspridning inte är

tillrådligt att den försäkrade deltar i förvärvsarbete. Dagpenning vid smittsam sjukdom betalas också till vårdnadshavare när ett barn under 16 år på ett tillförlitligt sätt har konstaterats ha covid-19-smitta och det på grund av risken för smittspridning inte är tillrådligt att barnet går till småbarnspedagogiken eller läroanstalten och vårdnadshavaren därmed är förhindrad att utföra sitt förvärvsarbete.

Tillämpningen av bestämmelsen förutsätter inte något sådant beslut om frånvaro från arbete, småbarnspedagogik och läroanstalt eller något sådant förordnande om karantän eller isolering som avses i lagen om smittsamma sjukdomar. Det förutsätts dock att covid-19-smittan ska konstateras på ett tillförlitligt sätt, vilket innebär att enbart en eventuell exponering för smitta inte berättigar till förmånen. Dagpenning vid smittsam sjukdom ska betalas för att förhindra smittspridning, och därmed förutsätts inte arbetsoförmåga.

Det att covid-19-smitta har konstaterats på ett tillförlitligt sätt, vilket är en förutsättning för dagpenning vid smittsam sjukdom, och den därtill hörande rekommendationen att bli borta från förvärvsarbete ska konstateras av en läkare. Vid konstaterandet kan tjänster inom den offentliga eller privata hälso- och sjukvården, inklusive företagshälsovården, användas. Närmare bestämmelser om den utredning som ska läggas fram vid ansökan om förmånen utfärdas genom statsrådets förordning om verkställighet av sjukförsäkringslagen.

I alla situationer kräver smittan inte nödvändigtvis frånvaro från arbetet, till exempel när det är möjligt att utföra arbetet på distans eller annars utan risk för smittspridning.

Ett tillförlitligt konstaterande av covid-19-smitta förutsätter ett laboratoriebekräftat testresultat som visar på virus eller dess arvs massa (PCR- eller antigen test) vid en auktoriserad verksamhetsenhet inom servicesystemet. I praktiken omfattar detta både den offentliga och den privata hälso- och sjukvårdens provtagnings- och laboratorieanalystjänster, vilka kan utnyttjas också via företagshälsovården. Efter ett positivt testresultat är det både med tanke på det egna tillfrisknandet och förhindrandet av smittspridning önskvärt att personen oberoende av symtom stannar hemma i minst fem dygn från det att symtomen började eller testet gjordes, i enlighet med de nationella och regionala anvisningar som gäller vid tidpunkten i fråga¹¹. Det bör dock noteras att dagpenning vid smittsam sjukdom betalas för att förhindra smittspridning och endast under tiden för den därtill anslutna frånvaron från arbetet. Om sjukdomen blir långvarig är det fråga om normal sjukfrånvaro och på sjukfrånvaron tillämpas då de gällande bestämmelserna om sjukfrånvaro när det gäller löneutbetalning och sjukdagpenning.

På samma sätt som vid tillämpningen av 1 mom. ska det vara en förutsättning för beviljande av dagpenning vid smittsam sjukdom med stöd av det föreslagna nya 4 mom. att den försäkrade har haft ett inkomstbortfall eller varit borta från arbetet med lön. Om en arbetstagare kan utföra sitt förvärvsarbete och han eller hon inte orsakas inkomstbortfall, föreligger det inte någon rätt till dagpenning vid smittsam sjukdom. Dagpenning vid smittsam sjukdom betalas till arbetsgivaren till den del arbetstagaren på grundval av anställningen har rätt till lön eller motsvarande ersättning för den tid som han eller hon har är borta från sitt förvärvsarbete.

¹¹ Institutet för hälsa och välfärd. Coronatest och undvikande av kontakter i områden där testningen och spårningen är överbelastade. Finns på adressen: <https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/aktuellt/aktuellt-om-coronaviruset-covid-19/symtom-och-behandling-coronaviruset/coronatest-och-undvikande-av-kontakter-i-omraden-dar-testningen-och-spårningen-ar-overbelastade>. Nedladdat den 24 januari 2022.

Hänvisningsbestämmelserna i 3 mom. till bestämmelserna om sjukdagpenning ska också tillämpas i den situation som avses i det föreslagna 4 mom.

Till paragrafen fogas dessutom temporärt ett nytt 5 mom. enligt vilket vad som i sjukförsäkringslagen annars föreskrivs om dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar också tillämpas på dagpenning vid smittsam sjukdom enligt 4 mom.

11 kap. Beloppet av dagpenningförmåner

15 §. Beloppet av dagpenning vid smittsam sjukdom. I paragrafen föreskrivs det om beloppet av dagpenningen vid smittsam sjukdom. Enligt 1 mom. bestäms dagpenningen vid smittsam sjukdom på basis av den lön som den försäkrade skulle ha fått i sitt anställnings- eller tjänsteförhållande om inte han eller hon med stöd av lagen om smittsamma sjukdomar hade förordnats att bli borta från sitt förvärvsarbete eller hållas isolerad eller i karantän. Om det inte läggs fram tillförlitliga uppgifter om beloppet av inkomstbortfallet, bestäms dagpenningen vid smittsam sjukdom på basis av den lön som den försäkrade fick omedelbart innan han eller hon förordnades att bli borta från sitt förvärvsarbete. Enligt 2 mom. är företagares dagpenning vid smittsam sjukdom en trehundradel av den årsinkomst som fastställts enligt lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare och som gällde när förmånen började.

Det föreslås att ett nytt 4 mom. fogas till paragrafen. Enligt momentet ska dagpenningen vid smittsam sjukdom i situationer enligt det föreslagna nya 8 kap. 1 a § 4 mom. i sjukförsäkringslagen fastställas på samma grunder som det som i paragrafen föreskrivs om dagpenning vid smittsam sjukdom för en försäkrad som med stöd av lagen om smittsamma sjukdomar förordnats att bli borta från sitt förvärvsarbete eller hållas isolerad eller i karantän.

15 kap. Verkställighet

4 §. Tidsfrister för ansökan om dagpenningförmåner. I paragrafen föreskrivs det om tidsfristerna för ansökan om dagpenningförmåner. Enligt 1 § 1 mom. ska dagpenning vid smittsam sjukdom sökas inom två månader från den dag från och med vilken sökanden önskar få förmånen. Motsvarande retroaktiva ansökningstid på två månader gäller för sjukdagpenning och donationsdagpenning samt för föräldradagpenning efter den lagändring som träder i kraft den 1 augusti 2022 (RP 129/2021 rd). Enligt 7 § i kapitlet kan en ersättning eller förmån beviljas helt eller delvis trots att ansökan inte har gjorts inom den angivna tiden, om det skulle vara oskäligt att ersättningen eller förmånen förvägras på grund av förseningen.

Under covid-19-epidemin har meddelandet av beslut om karantän och isolering på sina håll hopat sig och skriftliga beslut kan ha blivit fördröjda med flera veckor. Detta har lett till oklarheter för de försäkrade och arbetsgivarna när det gäller ansökan om dagpenning vid smittsam sjukdom. Om ansökan inte har anhängiggjorts inom den angivna tidsfristen trots att ett beslut om karantän eller isolering saknas, har en ansökan som lämnats in för sent kunnat avslås. Av denna orsak föreslås det att ansökningstiden för dagpenning vid smittsam sjukdom förlängs till sex månader. Ansökningstiden gäller både den dagpenning vid smittsam sjukdom som beviljas under tiden för de beslut som meddelats med stöd av lagen om smittsamma sjukdomar och den förmån som beviljas med stöd av den föreslagna nya bestämmelsen.

5.2 Semesterlagen

7 §. Tid som är likställd med arbetad tid. Två eller två och en halv vardag semester tjänas in för varje full kvalifikationsmånad beroende på anställningsförhållandets längd. Som full kvalifikationsmånad anses en sådan kalendermånad för vilken arbetstagaren kan räkna sig till godo minst 14 arbetade dagar eller dagar som är likställda med arbetade dagar. Om arbetstagaren enligt avtal är i arbete så få dagar att han eller hon inte kan räkna sig till godo en enda kvalifikationsmånad som innefattar 14 arbetade dagar, eller om endast en del av kalendermånaderna innefattar 14 arbetade dagar, anses som en full kvalifikationsmånad en kalendermånad för vilken arbetstagaren kan räkna sig till godo minst 35 arbetade timmar eller timmar som enligt 7 § är likställda med arbetade timmar.

I 7 § föreskrivs om dagar och timmar som är likställda med arbetade dagar. Likställda med arbetade dagar anses upp till en viss gräns till exempel de arbetsdagar eller arbetstimmar under vilka arbetstagaren, medan anställningsförhållandet pågår, är förhindrad att utföra arbete på grund av sjukdom eller olycksfall. Likställda med arbetade dagar anses dessutom de dagar under vilka arbetstagaren är förhindrad att utföra arbete på grund av bestämmelser som utfärdats av en myndighet för att hindra spridning av en sjukdom (isolering och karantän).

Det föreslås att det till 2 mom. fogas en ny 4 a-punkt, enligt vilken som likställda med arbetade dagar också anses de arbetsdagar eller arbetstimmar under vilka arbetstagaren, medan anställningsförhållandet pågår, är förhindrad att utföra arbete på grund av covid-19-smitta på det sätt som avses i 8 kap. 1 a § 4 mom. i sjukförsäkringslagen. Bestämmelsen gäller situationer där arbetstagaren på grund av arbetsoförmåga är förhindrad att utföra sitt arbete samt situationer där arbetstagaren inte kan gå till arbetet på grund av den smittrisk som han eller hon orsakar.

5.3 Semesterlagen för sjömän

3 §. Dagar likställda med arbetade dagar. Det föreslås att det till 2 mom. fogas en ny 7 a-punkt, vars innehåll motsvarar den ovan beskrivna föreslagna ändringen av 7 § i semesterlagen.

6 Remissvar

Propositionen har utarbetats i brådskande ordning efter en påtaglig förändring i epidemiläget och därför har det inte varit möjligt att ordna en remissbehandling. Även om någon egentlig remissbehandling inte har ordnats har följande instanser hörts under beredningen: Finlands näringsliv rf, Kommun- och välfärdsområdesarbetsgivarna KT, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Akava ry, STTK rf, Finlands Kommunförbund, Folkpensionsanstalten, Institutet för hälsa och välfärd, Hyvinvointiala HALI ry, Suomen Lääkäriliitto — Finlands Läkareförbund ry, Läkarföretagen rf, Företagarna i Finland rf och SOSTE Finlands social och hälsa rf. Inom den begärda tidsfristen inkom svar från följande instanser: Akava ry, Finlands näringsliv rf, Hyvinvointiala HALI ry, Folkpensionsanstalten, Kommun- och välfärdsområdesarbetsgivarna KT, Läkarföretagen rf, SOSTE Finlands social och hälsa rf, STTK rf, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Företagarna i Finland rf och Institutet för hälsa och välfärd. Det fanns inte tid att höra arbetsmarknadens parter om de ändringar som gäller semesterlagarna.

Alla remissinstanser ansåg att propositionen var motiverad och understödde den. Enligt remissinstanserna underlättar propositionen verkställandet av den sociala tryggheten i ett svårt epidemiläge. Några remissinstanser lyfte dock fram att man i propositionen inte har beaktat arbetstagare som exponerats för coronaviruset. Det ansågs inte möjligt att ändra propositionen till denna del. På grund av det rådande epidemiläget kan den nationella strategin för testning och spårning, som grundar sig på omfattande testning, inte längre följas i alla regioner. Eftersom det på många

ställen inte går att följa spårningen av smittkedjor annat än i mycket avgränsad utsträckning, är det oftast omöjligt för den läkare som ska bedöm behovet av frånvaro från arbetet och utfärda intyg att konstatera om personen eventuellt har exponerats för sjukdomen. Det bör också beaktas att om alla som exponerats för smitta omfattas av bestämmelsen, ökar kretsen av personer som är berättigade till förmånen avsevärt på grund av epidemiläget. Dessutom bör det noteras att smittkedjor spåras och karantän fortfarande kan förordnas i enlighet med regionala anvisningar till exempel för vissa yrkesgrupper, och i dessa fall kan eventuella myndighetsbeslut fattas i enlighet med gällande lagstiftning.

En del av remissinstanserna ansåg det vara bra att vilken läkare som helst kan utfärda det intyg som behövs för dagpenning vid smittsam sjukdom. En del ansåg däremot att intyget bör fås av en företagsläkare eller företagshälsovårdare som känner till arbetsförhållandena. Propositionen har inte ändrats till följd av denna respons. Enligt propositionen är det möjligt att anlita företagshälsovård och företagsläkare. Med tanke på jämlikheten skulle det dock vara problematiskt om det endast var företagshälsovården som skulle konstatera smitta och göra den påföljande bedömningen av om frånvaro från arbetet ska rekommenderas, eftersom alla de smittade som avses i propositionen inte omfattas av företagshälsovård eller så omfattar företagshälsovårdstjänsterna inte de tjänster som avses i propositionen.

En del av remissinstanserna ansåg det vara viktigt att den tid som en läkares rekommendation om frånvaro från arbetet hänför sig till anges närmare i propositionen. Med anledning av remissvaren har motiveringen till propositionen kompletterats.

Några remissinstanser lyfte fram att de besök inom företagshälsovården som avses i propositionen bör ersättas enligt företagshälsovårdens ersättningsklass I i stället för enligt ersättningsklass II som är fallet för närvarande. Bestämmelser om ersättningsklasserna inom företagshälsovården finns i lagen om företagshälsovård. Den föreslagna ändringen skulle förutsätta en egen beredning och den var inte möjlig att genomföra i samband med denna proposition.

I utlåtandena framfördes dessutom några förslag till mindre korrigeringar som till behövliga delar har gjorts i lagförslaget och motiveringen.

7 Bestämmelser på lägre nivå än lag

Enligt 15 kap. 17 § i sjukförsäkringslagen kan närmare bestämmelser om de utredningar som ska läggas fram vid ansökan om ersättningar och förmåner och som behövs för utbetalning av dessa utfärdas genom förordning av statsrådet. I 2 kap. 1 § i förordningen om verkställighet av sjukförsäkringslagen föreskrivs det om den utredning som ska läggas fram vid ansökan om dagpenning och förmåner. I 7 mom. föreskrivs det om den utredning som ska läggas fram vid ansökan om dagpenning vid smittsam sjukdom enligt 82 § i lagen om smittsamma sjukdomar. Det föreslås att det till förordningen fogas en bestämmelse om de utredningar som sökanden ska lägga fram vid ansökan om dagpenning vid smittsam sjukdom enligt de grunder som anges i propositionen. Sökanden ska lägga fram en utredning om inkomstbortfall på samma sätt som enligt den gällande förordningen vid ansökan om dagpenning vid smittsam sjukdom för tiden i karantän eller isolering. Dessutom krävs det ett läkarintyg över att den försäkrade på ett tillförlitligt sätt har konstaterats ha covid-19-smitta och det på grund av risken för smittspridning inte är tillrådligt att den försäkrade deltar i förvärvsarbete. Motsvarande utredning ska också läggas fram när vårdnadshavaren till ett barn under 16 år ansöker om dagpenning vid smittsam sjukdom på grund av att barnet på ett tillförlitligt sätt har konstaterats ha covid-19-smitta. Av intyget ska framgå den tidsperiod då det inte är tillrådligt att barnet går till småbarnspedagogiken eller läroanstalten.

8 Ikraftträdande

Det föreslås att lagarna träder i kraft så snart som möjligt. Bestämmelserna ska tillämpas retroaktivt när sådan frånvaro från förvärvsarbete som avses i 8 kap. 1 a § 4 mom. har börjat den 1 januari 2022 eller därefter.

9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Propositionen bör bedömas särskilt med avseende på jämlikhetsaspekten enligt 6 § i grundlagen (731/1999) och mot 19 § i grundlagen (rätten till social trygghet).

Enligt 19 § 1 mom. i grundlagen har alla som inte förmår skaffa sig den trygghet som behövs för ett människovärdigt liv rätt till oundgänglig försörjning och omsorg. Enligt 19 § 2 mom. ska var och en genom lag garanteras rätt att få sin grundläggande försörjning tryggad vid arbetslöshet, sjukdom, arbetsoförmåga och under ålderdomen samt vid barnafödelse och förlust av en försörjare. Enligt 19 § 3 mom. ska det allmänna tillförsäkra var och en tillräckliga social-, hälsovårds- och sjukvårdstjänster samt främja befolkningens hälsa. Det allmänna ska också stödja familjerna och andra som svarar för omsorgen om barn så att de har möjligheter att trygga barnens välfärd och individuella uppväxt.

Den grundläggande försörjning som tryggas i 19 § 2 mom. i grundlagen är en mer långtgående trygghet än rätten enligt 1 mom. till oundgänglig försörjning. Grundlagsutskottet har betonat att skyddet för grundläggande försörjning är en självständig förmån i relation till den rätt som avses i 1 mom. I de situationer som nämns i 2 mom. kan garantierna för individens grundläggande försörjning inte utgöras av den trygghet i sista hand som det föreskrivs om i 1 mom. (RP 309/1993 rd, s. 74, GrUU 6/2009 rd, s. 8, GrUU 48/2006, s. 2, GrUU 33/2004 rd, s. 2, GrUU 9/1999 rd, s. 4 och GrUB 25/1994 rd, s. 10). Det är således inte förenligt med grundlagen att en person som har konstitutionell rätt att få sin grundläggande försörjning tryggad med stöd av 2 mom. i de sociala risksituationer som nämns där hänvisas till den trygghet i sista hand som avses i 1 mom. (GrUU 25/1997 rd s. 2, GrUU 34/1996 rd, s. 2, GrUU 17/1996 rd, GrUU 16/1996 rd, GrUU 17/1995 rd, s. 2 och GrUU 15/1995 rd, s. 2—3).

Genom de föreslagna ändringarna i villkoren för beviljande av dagpenning vid smittsam sjukdom ersätts sådant inkomstbortfall som kan orsakas en försäkrad som har covid-19-smitta i de fall där rätten till dagpenning vid smittsam sjukdom enligt gällande lagstiftning i praktiken inte tillgodoses i alla situationer, bland annat när den offentliga hälso- och sjukvården är överhopad men för att förebygga smitta rekommenderas det fortfarande starkt att medborgarna frivilligt ska undvika att gå till arbetsplatsen.

Dagpenningen vid smittsam sjukdom är en inkomstrelaterad förmån, det vill säga det är inte fråga om sådan grundläggande trygghet som avses i 19 § 2 mom. i grundlagen. Penningen beviljas endast personer som står i arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller är företagare och som har ett inkomstbortfall på grund av frånvaro från arbetet. Personer i arbetsavtals- eller tjänsteförhållande som är förhindrade att arbeta på grund av sjukdom har rätt till lön för sjukdomstid. Om arbetsoförmågan förlängs har personen rätt till sjukdagpenning. På motsvarande sätt har företagare rätt till sjukdagpenning från och med dagen efter det att arbetsoförmågan började. Dagpenningen vid smittsam sjukdom enligt propositionen är således avsedd att trygga försörjningen endast för de personer vars frånvaro från arbetet inte kan betraktas som sådan avlönad sjukfrånvaro som avses ovan. Den föreslagna förmånen kan inte heller anses höra till den orsaksbaserade sociala trygghet som avses i 19 § 2 mom. i grundlagen, eftersom uteblivande från arbetet i andra situationer än vid sjukdom och arbetsoförmåga grundar sig på myndighetsrekommendationer.

Det bör dessutom konstateras att vid frånvaro från arbetet, karantän och isolering i enlighet med lagen om smittsamma sjukdomar, vilka innebär en skyldighet att iaktta myndighetens föreläggande, har man också i fortsättningen rätt till dagpenning vid smittsam sjukdom.

Propositionen främjar indirekt det allmännas skyldighet enligt 19 § 3 mom. i grundlagen att främja befolkningens hälsa, eftersom propositionen syftar till att uppmuntra de försäkrade att undvika onödiga kontakter efter att de har smittats. Propositionen syftar också till att trygga barnets välfärd och bästa, eftersom den föreslagna bestämmelsen gör det möjligt för vårdnadshavaren till ett barn som har covid-19-smitta att få dagpenning vid smittsam sjukdom, om barnets ålder och hälsa förutsätter att vårdnadshavaren stannar hemma från arbetet.

Enligt 6 § 1 mom. i grundlagen är alla lika inför lagen. Bestämmelsen innehåller ett krav på rättslig jämlikhet och faktisk jämställdhet. Den omfattar ett förbud mot godtycke och ett krav på enahanda bemötande i likadana fall (RP 309/1993 rd, s. 46). Jämlikhetsbestämmelsen riktar sig också till lagstiftaren. Vissa människor eller människogrupper får inte genom lag godtyckligt ges en gynnsammare eller ogynnsammare ställning än andra människor eller människogrupper.

Jämlikhetsbestämmelsen förutsätter inte att alla människor ska bemötas likadant i alla avseenden, om inte de förhållanden som inverkar på ärendet är likadana. Jämlikhetsaspekter spelar en viss roll såväl när medborgarna ges fördelar eller rättigheter genom lag som när de påförs skyldigheter. Samtidigt är det typiskt för lagstiftningen att den på grund av ett visst godtagbart samhälleligt intresse behandlar människor olika bland annat för att främja faktisk jämlikhet (RP 309/1993 rd, s. 46, se även GrUU 31/2014 rd, s. 3/I).

I grundlagsutskottets praxis har det vedertaget betonats att jämlikhetsprincipen inte kan orsaka strikta gränser för lagstiftarens prövningsrätt när man eftersträvar reglering som förutsätts av samhällsutvecklingen (se till exempel GrUU 28/2009 rd, s. 2/II, GrUU 38/2006 rd, s. 2/I, GrUU 1/2006 rd, s. 2/I, GrUU 59/2002 rd, s. 2/II). Bestämmelsen utgör inte heller i sig ett hinder för nödvändig positiv särbehandling för att trygga den faktiska jämlikheten, det vill säga åtgärder som förbättrar ställningen och förhållandena för en viss grupp (se RP 309/1993 rd, s. 48).

Dagpenningen vid smittsam sjukdom enligt propositionen är avsedd på lika villkor för alla försäkrade som uppfyller villkoren i bestämmelsen. Den utredning som krävs för att förmånen ska beviljas, det vill säga ett läkarintyg där frånvaro från arbetet rekommenderas, kan fås antingen från offentliga eller privata hälso- och sjukvårdstjänster. Parallellt med stöd av den föreslagna bestämmelsen är det fortfarande möjligt att få dagpenning vid smittsam sjukdom när villkoren enligt lagen om smittsamma sjukdomar uppfylls. Propositionen försämrar inte någons rätt till social trygghet, utan främjar möjligheterna att få en ändamålsenlig förmån. Med tanke på jämlikheten är det väsentligt att arbetstagarens rätt till semester inte är beroende av om arbetstagaren beroende på boningsort har möjlighet att få ett beslut om isolering eller karantän av en smittskyddsläkare.

Regeringen anser att det i propositionen inte föreslås sådana ändringar som skulle innebära att den inte kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om temporär ändring av sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt i sjukförsäkringslagen (1224/2004) 15 kap. 4 § 1 mom. 1 punkten, sådan den lyder i lag 1228/2016, och
fogas till 8 kap. 1 a §, sådan den lyder i lagarna 1228/2016 och 535/2019, temporärt nya 4 och 5 mom. och till 11 kap. 15 §, sådan den lyder i lag 535/2019, temporärt ett nytt 4 mom. som följer:

8 kap.

Sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning

1 a §

Dagpenning vid smittsam sjukdom

Med avvikelse från 1 mom. betalas dagpenning vid smittsam sjukdom som ersättning för inkomstbortfall om den försäkrade på ett tillförlitligt sätt har konstaterats ha covid-19-smitta och det på grund av risken för smittspridning inte är tillrådligt att den försäkrade deltar i förvärvsarbete. Dagpenning vid smittsam sjukdom betalas också till vårdnadshavare när ett barn under 16 år på ett tillförlitligt sätt har konstaterats ha covid-19-smitta och det på grund av risken för smittspridning inte är tillrådligt att barnet går till småbarnspedagogiken eller läroanstalten och vårdnadshavaren därmed är förhindrad att utföra sitt förvärvsarbete. Dagpenning vid smittsam sjukdom betalas till arbetsgivaren till den del arbetstagaren på grundval av anställningen har rätt till lön eller motsvarande ersättning för den tid som han eller hon har är borta från sitt förvärvsarbete.

Vad som i denna lag föreskrivs om dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar tillämpas också på dagpenning vid smittsam sjukdom enligt 4 mom.

11 kap.

Beloppet av dagpenningsförmånerna

15 §

Beloppet av dagpenning vid smittsam sjukdom

Vad som föreskrivs i 1—3 mom. tillämpas också på dagpenning vid smittsam sjukdom enligt 8 kap. 1 a § 4 mom.

15 kap.

Verkställighet

4 §

Tidsfrister för ansökan om dagpenningsförmåner

Dagpenningsförmåner ska sökas som följer:

1) sjukdagpenning inom två månader från arbetsförmågans början samt partiell sjukdagpenning och donationsdagpenning inom två månader och dagpenning vid smittsam sjukdom inom sex månader från den dag från och med vilken sökanden önskar få förmånen,

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till och med den 30 juni 2022.

Lagen tillämpas om den försäkrades frånvaro från förvärvsarbetet på grund av smitta har börjat den 1 januari 2022 eller därefter.

2.

Lag

om temporär ändring av 7 § i semesterlagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas temporärt till 7 § 2 mom. i semesterlagen, sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 1448/2007 och 182/2016, en ny 4 a-punkt som följer:

7 §

Tid som är likställd med arbetad tid

Likställda med arbetade dagar anses även de arbetsdagar eller arbetstimmar under vilka arbetstagaren, medan anställningsförhållandet pågår, är förhindrad att utföra arbete på grund av

4 a) covid-19-smitta på det sätt som avses i 8 kap. 1 a § 4 mom. i sjukförsäkringslagen (1224/2004),

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till och med den 30 juni 2022.
Lagen tillämpas på frånvaro som har börjat den 1 januari 2022 eller därefter.

3.

Lag

om temporär ändring av 3 § i semesterlagen för sjömän

I enlighet med riksdagens beslut
fögas temporärt till 3 § 2 mom. i semesterlagen för sjömän (433/1984), sådant det lyder delvis
ändrat i lagarna 782/1988, 1025/2011 och 183/2016, en ny 7 a-punkt som följer:

3 §

Dagar likställda med arbetade dagar

Såsom likställda med arbetade dagar betraktas också de dagar då arbetstagaren under arbets-
förhållandets bestånd varit förhindrad att utföra arbete

7 a) på grund av covid-19-smitta på det sätt som avses i 8 kap. 1 a § 4 mom. i sjukförsäkrings-
lagen (1224/2004),

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till och med den 30 juni 2022.
Lagen tillämpas på frånvaro som har börjat den 1 januari 2022 eller därefter.

Helsingfors den 27 januari 2022

Statsminister

Sanna Marin

Social- och hälsovårdsminister Hanna Sarkkinen

1.

Lag

om temporär ändring av sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt i sjukförsäkringslagen (1224/2004) 15 kap. 4 § 1 mom. 1 punkten, sådan den lyder i lag 1228/2016, och
fogas till 8 kap. 1 a §, sådan den lyder i lagarna 1228/2016 och 535/2019, temporärt nya 4 och 5 mom. och till 11 kap. 15 §, sådan den lyder i lag 535/2019, temporärt ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

Sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning

1 a §

Dagpenning vid smittsam sjukdom

*Med avvikelse från 1 mom. betalas dagpenning vid smittsam sjukdom som ersättning för inkomstbortfall om den försäkrade på ett tillförlitligt sätt har konstaterats ha covid-19-smitta och det på grund av risken för smittspridning inte är tillrådligt att den försäkrade deltar i förvärvsarbete. Dagpenning vid smittsam sjukdom betalas också till vårdnadshavare när ett barn under 16 år på ett tillförlitligt sätt har konstaterats ha covid-19-smitta och det på grund av risken för smittspridning inte är tillrådligt att barnet går till småbarns-
pedagogiken eller läroanstalten och vårdnadshavaren därmed är förhindrad att utföra sitt förvärvsarbete. Dagpenning vid smittsam sjukdom betalas till arbetsgivaren till den del arbetstagaren på grundval av anställningen har rätt till lön eller motsvarande ersättning för den tid som han eller hon har är borta från sitt förvärvsarbete.*

Vad som i denna lag föreskrivs om dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om

Gällande lydelse

11 kap.
Beloppet av dagpenningsförmånerna
15 §
Beloppet av dagpenning vid smittsam sjukdom

15 kap.
Verkställighet
4 §
Tidsfrister för ansökan om dagpenningsförmåner

Dagpenningsförmåner ska sökas som följer:
1) sjukdagpenning inom två månader från arbetsförmågans början och partiell sjukdagpenning, dagpenning vid smittsam sjukdom och donationsdagpenning inom två månader från den dag från och med vilken sökanden önskar få förmånen,

Föreslagen lydelse

smittsamma sjukdomar tillämpas också på dagpenning vid smittsam sjukdom enligt 4 mom.

11 kap.
Beloppet av dagpenningsförmånerna
15 §
Beloppet av dagpenning vid smittsam sjukdom

Vad som föreskrivs i 1—3 mom. tillämpas också på dagpenning vid smittsam sjukdom enligt 8 kap. 1 a § 4 mom.

15 kap.
Verkställighet
4 §
Tidsfrister för ansökan om dagpenningsförmåner

Dagpenningsförmåner ska sökas som följer:
1) sjukdagpenning inom två månader från arbetsförmågans början samt partiell sjukdagpenning och donationsdagpenning inom två månader och *dagpenning vid smittsam sjukdom inom sex månader från den dag från och med vilken sökanden önskar få förmånen,*

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till och med den 30 juni 2022.

Lagen tillämpas om den försäkrades frånvaro från förvärvsarbetet på grund av smitta har börjat den 1 januari 2022 eller därefter.

2.

Lag

om temporär ändring av 7 § i semesterlagen

I enlighet med riksdagens beslut
fögas temporärt till 7 § 2 mom. i semesterlagen, sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 1448/2007 och 182/2016, en ny 4 a-punkt som följer:

Gällande lydelse

7 §

Tid som är likställd med arbetad tid

—————
Likställda med arbetade dagar anses även de arbetsdagar eller arbetstimmar under vilka arbetstagaren, medan anställningsförhållandet pågår, är förhindrad att utföra arbete på grund av
—————

Föreslagen lydelse

7 §

Tid som är likställd med arbetad tid

—————
Likställda med arbetade dagar anses även de arbetsdagar eller arbetstimmar under vilka arbetstagaren, medan anställningsförhållandet pågår, är förhindrad att utföra arbete på grund av
—————

4 a) covid-19-smitta på det sätt som avses i 8 kap. 1 a § 4 mom. i sjukförsäkringslagen (1224/2004),
—————

—————
Denna lag träder i kraft den 20
och gäller till och med den 30 juni 2022.

Lagen tillämpas på frånvaro som har börjat den 1 januari 2022 eller därefter.

3.

Lag

om temporär ändring av 3 § i semesterlagen för sjömän

I enlighet med riksdagens beslut
fögas temporärt till 3 § 2 mom. i semesterlagen för sjömän (433/1984), sådant det lyder delvis
ändrat i lagarna 782/1988, 1025/2011 och 183/2016, en ny 7 a-punkt som följer:

Gällande lydelse

3 §

Dagar likställda med arbetade dagar

Såsom likställda med arbetade dagar betrak-
tas också de dagar då arbetstagaren under ar-
betsförhållandets bestånd varit förhindrad att
utföra arbete

Föreslagen lydelse

3 §

Dagar likställda med arbetade dagar

Såsom likställda med arbetade dagar betrak-
tas också de dagar då arbetstagaren under ar-
betsförhållandets bestånd varit förhindrad att
utföra arbete

7 a) på grund av covid-19-smitta på det sätt
som avses i 8 kap. 1 a § 4 mom. i sjukförsäk-
ringslagen (1224/2004),

Denna lag träder i kraft den 20
och gäller till och med den 30 juni 2022.
Lagen tillämpas på frånvaro som har börjat
den 1 januari 2022 eller därefter.

Statsrådets förordning

om temporär ändring av statsrådets förordning om verkställighet av sjukförsäkringslagen

I enlighet med statsrådets beslut
fogas till 2 kap. 1 § i statsrådets förordning om verkställighet av sjukförsäkringslagen (1335/2004), sådan paragrafen lyder i lag 101/2017, temporärt ett nytt 9 mom. som följer:

Vid ansökan om dagpenning vid smittsam sjukdom enligt 8 kap. 1 a § 4 mom. i sjukförsäkringslagen ska sökanden lägga fram en tillförlitlig utredning om inkomstbortfall samt ett läkarintyg över att det på grund av en på tillförlitligt sätt konstaterad covid-19-smitta inte är tillrådligt att den försäkrade deltar i förvärvsarbete. Motsvarande intyg ska läggas fram också när ett barn under 16 år på ett tillförlitligt sätt har konstaterats ha covid-19-smitta och det på grund av risken för smittspridning inte är tillrådligt att barnet går till småbarnspedagogiken eller läroanstalten och vårdnadshavaren därmed är förhindrad att utföra sitt förvärvsarbete. Av intyget ska framgå den tidsperiod då det inte är tillrådligt att den försäkrade deltar i förvärvsarbete eller barnet går till småbarnspedagogiken eller läroanstalten.

Denna förordning träder i kraft den februari 2022. Förordningen tillämpas om den försäkrades frånvaro från förvärvsarbetet på grund av smitta har börjat den 1 januari 2022 eller därefter.